

Ceskoslovenský týdeník - Evropské vydání Tschechoslovakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

AMERICKÉ LISTY: Vychází každý pátek • Vydává a tiskne: Universum Sokol Publ. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek • Evropský redaktor: Miroslav Fišera • Adresa redakce: AL, Postfach 3, 8027 Zürich
Roční předplatné S. Fr. 50.00.

AMERICKÉ LISTY: Erscheint jeden Freitag • Herausgeber: Universum Sokol. Publ. Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für Europa: Miroslav Fišera • Anschrift der Redaktion: AL, Postfach 3, 8027 Zürich • Abonnement: S. Fr. 50.00 (jährlich).

GREGRÜNDET 1874 (New Yorské Listy) • MONTAG, den 4. MÄRZ 1974 • POSTFACH, 3 8027 ZÜRICH, (SCHWEIZ) Nr. 9. • PREIS S. FR. 1.00

S čím souhlasíme

OMEZENÁ DOHODA

I.

Na zmírnění napětí čekal v jistém slova smyslu celý svět — a především se očekávalo uvolnění napjatým vztahů mezi Spojenými státy a Sovětským svazem. Před několika týdny řekl vůdce demokratické většiny v senátu Mike Mansfield: "V atomovém věku není za zmírnění napětí žádná alternativa".

Bylo posbíráno mnoho důkazů, že zmírnění napětí "funguje". V důsledku zmírnění napětí se stalo leccos, co se sotva mohlo stát před rokem 1970 a jistě se nemohlo stát ve dvou předcházejících desetiletích. Vztahy mezi vedoucími představiteli mocností dostaly nový a jak se zdálo pevnější základ. Stará rétorika protikladu téměř zmizela.

Mnozí lidé — zřejmě mnozí, jak soudí ostřílení politikové ve Washingtonu — se začali domnívat, že uvolnění napětí signalizuje konec všeho dřívějšího nepřátelství. Věřili, že v duchu nového přátelství se Sověty nebudou snažit získat taktickou výhodu nad Spojenými státy. Tito politikové nyní začínají prohlašovat, že taková víra v úmysly Sovětského svazu nebo v samotný fakt uvolnění napětí asi nebyla na místě. Střízlivá pravda je, že uvolnění napětí není nesprávná politika — je to politika beze sporu rozumná — ale má přesné meze.

Brežněv a prezident Nixon se shodli na "základních principech vztahů" v tom smyslu, že obě strany učiní všechno, "aby zabránily vojenským konfrontacím a vypuknutí atomové války". Ale pokud jde o Střední Východ, Rusové téměř s jistotou věděli, že Arabové zaútočí. Ruští civilisté byli evakuováni z Egypta a ze Sýrie 48 hodin před útokem. Kromě toho by Arabové nikdy nezahájili útok, kdyby nebyli ujištěni, že dostanou další vojenské dodávky. Ruské zásobovací lodě se daly na cestu z Oděsy dva týdny před počátkem konfliktu. V prvním týdnu války Moskva odmítala americkou žádost společného embarga na dodávky zbraní válčícím stranám na Středním Východě. Washington čekal téměř týden na sovětskou odpověď. Když žádná nedošla, zahájil svou operaci vzdušného mostu do Israele. A konečně —

když se ukázalo, že na východním břehu Suezského průplavu byla obklíčena egyptská 3. armáda a hrozí jí zničení, Rusové odpověděli — jak se říká, "vysoce provokativní" notou a pohrozili intervencí.

Střední Východ nebyl jediný činitel neklidu. Sovětské výdaje na obranu jsou rok od roku vyšší. Rusové zkoušejí nové obrovské nukleární zbraně. V Ženevě nedávno předložili návrh dohody, o kterém američtí představitelé řekli, že je "nehorázný" a že obsahuje "naprosto nediskutovatelné představy".

Obraz nemá jen kazy: sovětský postoj k uvolnění napětí se stále považuje za vážný. Ale podle všech náznaků není možné počítat s tím, že Rusové nebudou hledat taktické výhody na úkor Američanů. A zvláště v době, kdy má Nixon doma tolik potíží.

K těmto závěrům docházejí "noví realisté" ve Washingtonu. Říkají, že uvolnění napětí má meze a že od něho nelze očekávat příliš mnoho, ať už vzbuzuje jakékoli naděje a sny.

L. H. Gelb
v "New York Times"

OMEZENÁ DOHODA

II.

Když byl Brežněv na Kubě, postaral se o titulky v novinách, protože řekl něco trochu jiného, než co se obvykle podává na talíři komunistických hesel. Řekl, že revoluce se nemá do jiných zemí exportovat agresivní akcí, protože socialistický tábor si přeje "trvalý mír". Ano, je to rétorika politického uvolnění a ziváme nudou, slyšíme-li ji na obědech na ministerstvu zahraničních věcí nebo na trávníku v San Clemente. Ale slyšet to na Kubě, pod obrovským obrazem Che Guevary, který šel do Bolívie exportovat revoluci a nepochybně zemřel v domněni, že je dobří komunisti, muselo být pro Castra poněkud skličující.

Nebylo by samozřejmě divu, kdyby byla celá věc měla pečlivou choreografii, jejímž účelem bylo činit prohlášení, která by Kubě usnadnila obnovu vztahů k Organizaci amerických států; aby se tím lépe dala exportovat revoluce, jejíž vývoz se příliš nedařil pod vojevůdcovstvím lidí typu Che Guevary, kteří si vy-

(Pokrač. na str. 7)

TOMÁŠ G. MASARYK

7. BŘEZNA

1850

14. ZÁŘÍ

1937

Solženicyn v exilu

FERDINAND PEROUTKA

Jak se očekávalo, sověty zatkly Solženicyna. Neočekávalo se, co přišlo potom. Sověty mlčky posadily Solženicyna do letadla, nechaly ho hádat, kam letí, a vysadily ho na letišti ve Frankfurtu v Německu. Pokud můžeme sledovat myšlenky sovětů, jedno je zřejmé. Solženicyn všemi silami a se vším riskem se bránil exilu, a sověty dosti logicky s ním udělaly, co mu podle jeho opakovaných výroků bylo nevíráno. Dejme nepříteli to do brodiní, které on nechce. Sověty usoudily, že Solženicyn nějak cítí, že jeho postavení v exilu by v něčem bylo slabší než když je doma. Tedy — do Frankfurtu s ním. Pak se snad vyjeví, co měl na mysli, když se exilu vzpíral. Solženicyn sám jaksi vládě poradil, co s ním dělat.

Poslední příčinou — která rozdmýchala hněv sovětů, byla Solženicynova kniha o pracovních táborech na Sibiři,

již také propašoval na západ. K tomu jednu poznámku. Před osmdesáti lety Anton Pavlovič Čechov přerušil svou obvyklou literární činnost a nesmírně tehdy obtížnou a dlouhou cestou Sibiří jel až na druhý konec kontinentu, kde byly carské trestní tábory. Nikterak se netajil úmyslem napsat knihu o tom, co uvidí. Carský úřad tam ho přijal s velkými rozpaky, ale dovolil mu vstup dovnitř táborů a rozhovory s vězni, sám guvernér ostrova s ním promluvil, a nějaké statistiky byly Čechovovi přístupny. Po návratu Čechov napsal knihu "Ostrov Sachalin" a nebyl za to vyvezen do Frankfurtu. Kniha vyšla v Rusku celkem bez překážek. Vysvětlení může být jediné: carismus se neobával tolik Čechovovy knihy jako sověty. Nebylo tolik co tajit, carovy trestní tábory asi nebyly tak brutálně vyhlazova-

ci instituci jako tábory Staliny.

Starý americký novinář, zasloužilý liberál z doby Roosevelty, napsal článek o Solženicynově zápasu s vládou a dal mu titul: "Sověty v úzkých". Psal: "Ať sověty vědí, že svět je pozoruje", ať si dají pozor, aby "číše nelibosti a hněvu proti nim nepřekypěla." Bývá liberální chybou domnívat se, že všichni lidé více méně smýšlejí do bromyslně. Následkem toho liberálové mají někdy méně starosti než by měli mít. Sovětští vůdce dobře vědí, že jsou pozorováni, netřeba jim to připomínat. Znájí i onu číši nelibosti a hněvu, která prý může překypět. Ale spoléhají se, že v době dohody mezi sověty a západními demokratickými státy číše ta je hlídána. Základna dohody mezi západem a východem je známa, byla mnohokrát definována. Základna je taková (Pokrač. na str. 3)

O ČESKOSLOVENSKU

Telegram presidentovi Havlův Zachránce

Rakousko-československý výbor solidarity zaslal počátkem února prezidentu Svobodovi telegram, který ho vyzývá, aby intervenoval ve prospěch bývalého rektora Vysoké školy politické Milana Hubla, který byl odsouzen na 6 a půl roku do vězení. Telegram vyslovuje znepokojení nad Hublovým zdravotním stavem, který se od r. 1972 (kdy se konal proces) silně zhoršil; především je ohrožen Hublův zrak. Výbor solidarity se skládá z předních poslanců rakouského parlamentu — universitních profesorů, spisovatelů a dalších zástupců inteligence.

Hra na únor

V Praze proběhla velká branná hra pražských pionýrů pod názvem "Pionýři vítězného února". Námetem hry, které se účastnilo přes 11.000 dětí, bylo vyhlášení pohotovosti k ochraně závodů a důležitých objektů — "jako tomu bylo v únoru 1948". Pionýři se v různých továrnách — jako ČKD Dukla Karlín, Tatra Smíchov, České loděnice, Koh-i-noor, TOS Hostivař — seznámili s bezpečnostními opatřeními, včetně protipožárních.

Výbuch

Nedávno došlo v Urxových závodech ve Valašském Meziříčí na Vsetínsku k výbuchu v provozu výroby naftalénu. Příčinou bylo prasknutí trubky u chladicího systému reaktoru A a vzniklý přetlak. Při výbuchu vstříkla směs různých chemikálií o provozní teplotě 370 stupňů Celsia do vzdálenosti 30 metrů a zasáhla tři dělníky. Všichni po převozu do nemocnice zemřeli.

Úmrtí herce

V Praze zemřel ve věku 55 let Felix le Breux, herec pražských Městských divadel. Představitel mnoha filmových, televizních a rozhlasových rolí v posledních letech vystupoval i jako stoupenec dnešního čs. režimu.

Uspěch českého dirigenta

Osmatřicetiletý český dirigent Zdeněk Mácal předvedl západoberlínským posluchačům veřejně dosud nikdy neuvedenou skladbu "Proměny" od Rudolfa Kelterborna, dílo plné fantazie, náročně komponované v osmistupňové škále s použitím čtvrttónů. Mácal dirigoval symfonický orchestr kolínského rozhlasu, a měl dále na programu řadu jiných, kratších skladeb, od Manuela de Falla přes Dvořáka až po Gabriela Fauré.

Český dramatik Václav Havel napsal novou hru — Zachránce. Její premiéru uvedlo divadlo v západoněmeckém městě Baden-Baden. Hra pojednává o absurditě politických převratů.

Masakr při fotbalu

Pražský armádní fotbalový klub Dukla měl sehrát své druhé utkání egyptského zájezdu na káhirském stadioně s klubem Zamalek. Do hlediště se vtlačilo o mnoho tisíc diváků víc, než je jeho kapacita. V nastalém chaosu došlo k masakru: 48 lidí zahynulo, stejný počet utrpěl těžká zranění. Zápas byl odložen. Čs. sdělovací prostředky přinesly zprávu pouze o tom, že se zápas nekonal a že "vznikl chaos". O obětech nic.

Fakta o kriminalitě

V r. 1972 byly v čs. průmyslu odhaleny trestné činy, jimiž vznikla škoda skoro 25 milionů korun, což je dvakrát víc než v r. 1971. Vloupáním bylo odcizeno majetku za skoro 100 milionů (o rok dříve 64 milionů). Požáry, výbuchy a jiné havárie k tomu přidaly škody za další 102 miliony korun oproti 62 milionům v r. 1971. Stoupající čísla jsou hrozná. Jiný zdroj soudí s celosvětovou křivkou: na celkové kriminalitě se podílejí mladiství do 24 let — 17,4%. Mnozí se skupinové loupeže, přepadení, krádeže. Bylo odhaleno sedm velkých případů pašování drog. Na Slovensku odcizil zaměstnanec továrny na léčiva za několik let narkotika v ceně přes 100.000 korun, které s překupníkem prodal dál za 250 tis. Kčs.

Otazníky kolem ropovodu

Příprava výstavby ropovodu Jadran, který má zásobovat arabskou naftou Jugoslávii, Československo a Maďarsko, přináší stále řadu otázek. Především o tom, jak to vlastně vypadá s dovozem sovětské nafty pro východní Evropu. Je známo, že Poláci musí asi čtvrtinu své spotřeby ropy dovážet ze Středního Východu; podle údajů maďarských jde v případě této země asi o pětinu až šestinu celkové spotřeby. Čs. propagandistická čísla stále tvrdí, že SSSR zajišťuje 95 — 98% čs. naftového dovozu. Ovšem podle plánu na druhou polovinu 70. let má Československo dovážet kolem 15 milionů tun ropy ročně. Jadranský ropovod má přivést 5 milionů tun. To by znamenalo, že Československo bude celou třetinu své spotřeby krýt z dovozu arabské nafty, tedy za vysoké světové ceny, a to v dolarech.

Senátor Jackson: mlčeti zlato?

Senátor Henry M. Jackson, jeden z nejvýmluvnějších odpůrců politiky "détente za každou cenu", vydal v těchto dnech prohlášení, z něhož uveřejňujeme několik úryvků. Zdá se nám totiž, že Jackson hovoří z duše všem, kdož mají na srdci skutečně trvalý mír a základní lidská práva pro všechny.

"Americká vláda téměř mlčí k faktu, že sovětské vedení násilně donutilo Alexandra Solženicyna k exilu. Bílý Dům se omezil na prohlášení, že ministr Kissinger "výmluvně vyjádřil" koncepci, podle níž mlčení je na místě. A sám Henry Kissinger zas jednou zamlžil vztah mezi détentem a lidskými právy naznačováním, že by pevná americká podpora lidských práv přivodila nebezpečí nukleární války . . .

Nemohu připustit, aby snad se presidentovo mlčení mělo chápat jako vyjádření pocitů amerického lidu. Rozhodně jím není. Máme brát vážně prohlášení, že se president a zahraniční ministr Spojených států nemohou postavit za vážné znepokojení amerického lidu nad Solženicynovým nuceným vyhnanstvím, aniž by tím zvětšili pravděpodobnost nukleární války? Je falešné tvrdit, že snaha o zabezpečení míru vyžaduje oficiální lhosejnost k osudům těch statečných mužů a žen, kteří vedou boj proti tyrani . . .

Je nejvyšší čas, aby americká vláda definovala jak chápe détente a za jakých podmínek hodlá se sověty jednat. Otázkou přitom není, zda by détente se Sovětským svazem měla být podmíněna

přeměnou sovětské společnosti. Takhle vysoký cíl si nikdo neklade. Úsilí kongresu při určování podmínek détente má však obsahovat pokrok v otázkách lidských

práv včetně svobodnějšího pohybu lidí a idejí. To je skromný a podle mého dosažitelný cíl. Ještě skromnější je moje naděje, že se americká vláda ztotožní s hlasem amerického lidu a postaví se za skutečné, pravé détente mezi lidmi — jež je jedinou dlouhodobou naději trvalejšího světového míru."

Telegraficky ze světa

President Nixon prozatím odvolal svou velkou evropskou cestu, která byla plánovaná na duben. • Podnět nejnovějších zpráv hodlá se Alexander Solženicyn s rodinou usadit na velké farmě asi 120 mil od norského hlavního města Oslo. • 40 lidí přišlo o život při srážce rychlíku s nákladním vlakem nedaleko New Delhi v Indii. • Francouzský president Pompidou konferoval v Paříži s libýjským premiérem Džalládem. • Svou cestu po afrických státech zahájil předseda OSN Kurt Waldheim v Maroku. • Somálsko bylo přijato za dvacátého člena Rady arabských zemí. • Opět jednou byl na "oficiální státní návštěvě" v Sovětském svazu finský president Kekkonen. • Bruno Krajsky, rakouský kancléř, byl znovu zvolen předsedou SPÖ jejíž sjezd právě skončil ve Vídni. • Podle sdělení řecké vlády byla zjištěna bohatá naleziště zemního plynu v severní části Egejského moře. • Umelemu družici země vypustili v japonském středisku kosmických výzkumů Učínoura. • Desetišilinkové mince stahují z oběhu v Rakousku v důsledku zdražení stříbra. Stříbro v nich obsažené už totiž stojí šestnáct šilinků. • V březnu pojedí na oficiální státní návštěvu do Sovětského svazu francouzský president Pompidou. • Šedesát lidských životů si vyžádaly obrovské záplavy v severní Argentíně. 80.000 lidí muselo být evakuováno. • Libanon přerušil styky s Jihoafrickou republikou a Portugalskem. Zároveň uznal africkou republiku Guinea-Bissau. • Norská loď s nákladem karbidu se potopila nedaleko Skageraku. Posádku zachránil dánský vrtulník. • O obchodních stycích Argentiny a Československa jednali vládní činitelé v Praze. • Přes 800 požárů během minulého roku na území Československa si vyžádalo 215 obětí na lidských životech. •

V upomínku na Presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka

U PŘÍLEŽITOSTI 124. VÝROČÍ JEHO NAROZENIN

VĚNUJE

ÚSTŘEDNÍ VÝBOR DÉLNICKÝCH AMERICKÝCH SOKOLŮ A SOKOLIC.

VÁCLAV PECHAR, starosta

M. MATOUŠOVÁ, tajemnice

K. BÁLEK, místopředseda

Spolu s celou Čs. krajskou veřejností vzpomínáme 124.

výročí narozenin Presidenta Osvoboditele

Československé Republiky.

Občanský Dobročinný Spolek

a

Česká škola v Astorii

29-19 24th AVENUE, ASTORIA, L. I.

HLÁSÍME SE K ODKAZU PRESIDENTA

T. G. MASARYKA

Národní rada žen Svobodného Československa

Betka Papánková,
předsedkyně

L. Drobílková
jednatelka

Solženicyn v exilu . . .

(Dokončení ze str. 1)

to: nukleární válka je nemožná, zničila by obě strany. Ačkoli sověty tuto základnu realisticky přijímají, jsou svým temperamentem puženy věřit, že dohoda ponechává určitý volný prostor, v němž mohou uplatnit své politické, Leninem odkázané umění. Je to umění ofensivy. V tom vycvičeny sověty spíše než státy západní jdou někdy až na samý okraj dohody, zkoušejí nervovou odolnost toho druhého, a čekají, jak to dopadne. Více než duchu dohody odpovídá, stavějí na odív svou stále rostoucí vojenskou sílu a opět a opět žádají, aby západ uznal, že mocenská situace se změnila ve prospěch sovětů. Změna tohoto druhu se jim zdá tak jistá, že z ní vyvozují pro sebe jakési nadprávi v chování. Jestliže západní noviny píší se sympatií o Solženicynovi, to prý je proti duchu dohody a kazí to smířlivou náladu. Jestliže sovětské noviny píší o Americe jako o zemi předurčené ke zkáze, svíjející se v rasismu a korupci, v inflaci, masové nezaměstnanosti a v stávkách, to není proti duchu dohody ani to nekazí smířlivou náladu. Tendenci této poznámky je, že sověty daleko se necítí tak v úzkých, jak se domnívá liberální novinář.

Na letišti ve Frankfurtu Solženicyn vystoupil do prostředí značně mu neznámého — do hluku a mačkanice, do zápasu reportérů. Velký počet novinářských fotografů byl tu shromážděn, jejich kamery se dívaly na Solženicyna jako tisíc očí. Jeho německý průvodce pozoroval, že Solženicyn je zmaten, a položil ruku na čouku jedné televizní kamery. Reportér ho odstrčil: "Co to má být? Censura?" Lze říci, že Solženicyn uprchl do domu svého německého průvodce, a reportéři pod okny si zapsali, že záclony byly hned spuštěny. Po veřejném tichu své země Solženicyn si bude musít na mnohé zvykat. Svrchované svobodné počínání reportérů nepůsobilo na něho dojmem svobody. Přirovnal počínání reportérů k počínání sovětské policie, která také ho sledovala na každém kroku, při každém pohybu. Hned v první chvíli narazil na jeden z menších problémů demokracie: tičnost: neomezují neodbytní fotografové a reportéři, neomezují demokratičnost, "právo lidu vědět a vidět", právo lidí na soukromí?

Musíme stále mít na paměti vzdor, s jakým se Solženicyn stavěl proti úsilí vlády dostat ho do exilu. "Jeden hlavní generál tajné policie předal mi prostřednictvím třetí osoby přímé ultimatum, ať ihned vypadnu do zahraničí, jinak že mne nechá shnít v nějakém táboře." Sol-

ženicyn odolával této hrozbě a nechtěl do exilu z několika důvodů. Je snad nejtvrdohlavější z osobností dnes známých, a schopen hněvu tak mohutného jako očima koulicí otec německé reformace Martin Luther. Nechtěl režimu prospět tím, že by mu vyhověl. Jako spisovatel cítil, že odchod z rodné země užírá na spisovatelových pramenech a původnosti. Turgenjev prožil většinu svého dospělého života někdy v nuceném, někdy v dobrovolném pobytu v Paříži a v Německu. Kdykoli na to přišla řeč, stěžoval si, že cizina mu užírá spisovatelskou sílu. Solženicyn je vášnivý spisovatel, a instinkt ho vedl k tomu, aby zůstal doma. Mimo to, má o životě v exilu nejhorší mínění. Mnohokrát se vyslovil, že exil je "hníloba." Vláda mu pozorně naslouchala. Když jeho ženě bylo oznámeno, že Solženicyn byl dopraven do Frankfurtu, do svobody, jak jiní cítili, místo aby se rozradostnila, byla zdrcena. "To je neštěstí", řekla. Solženicyn odešel z Frankfurtu do Švýcarska, a už první den tam vzdychl, že se mu stýská po Rusku. Exil je nová kapitola jeho života — s nejistými výsledky. Tento otrlý už zápasník je v některých věcech choullostivý.

Musíme hádat, jaký může být plán sovětů. Dokud Solženicyn byl doma, stále jen jeden krátký krok od osobní zkázy, jeho hrdinství bylo nepopíratelné, a lidé uctívají hrdiny. Jaký obraz poskytne Solženicyn v exilu? Sověty počítají s tím, že se vyjeví nějaká neblahá, hlodavá stránka exilu, již sám Solženicyn předvídal. Bude mluvit a říkat totéž, co říkal doma, ale nebude už to zcela táž věc. Generálové tajné policie už mu nebudou dýchat na krk. Bude mluvit z bezpečí a ze svrchovaného pohodlí, jež mu obdivný západ je ochoten připravit. Sověty počítají, že lidé doma řeknou: lehko se ti mluví, bratře, nejsi z nás. nejsi náš, Zároveň někteří západní lidé snad řeknou: není to tak zcela zlé s mravy sovětů, hle, propustily Solženicyna do exilu. Sověty očekávají, že dosavadní pojem "Solženicyn" se exilu rozmělní. Zda si Solženicyn dovede odřeknout být ochočeným hrdinou slavných hostitelek? Jistě dovede. Ale sověty počítají i s jeho tvrdohlavostí. Solženicyn má příliš mnoho ostrých hran, snadno může vzniknout konflikt mezi ním a jeho novým prostředím. Napsal knihu o Stalinových sibiřských táborech, aby ukázal, že smír se stalinismem není možný.

Avšak některé autority na západě praví, že vzhledem k atomové bombě bylo by nutno udělat kompromis i se Stalinem, kdyby žil. Bude Sol-

ženicyn schopen o tom mluvit zdvořile? Přichází na západ poněkud jako primitiv. Po několik desetiletí každý řečník na západě hlásal, že svoboda je nedělitelná. Nyní věci se ustálily na tom bodě, že svoboda je nedělitelná morálně, ale diplomaticky ano — opět vzhledem k atomové bombě. V praktické diplomacii sověty si vybojujely právo dále podrobovat některé země svým "zvykům", jak to nazývají. Co o tom Solženicyn? Ceká ho leckteré zklamání. Pokládá literaturu za posvátného bojovníka proti násilí, ale bude mu shledat, že někteří nejmodernější západní spisovatelé shlížejí na násilí s oblibou. Ještě když byl doma, zdálo se mu, že některé úzké skupiny na západě usilují o zničení civilisace, jak to v jeho zemi kdysi činil strašlivý Něchajev. Nyní je uvidí zblízka, ty skupiny. Bude držet jazyk za zuby? Jestliže ne, vyrostou mu důmyslní a dobře stylisující nepřatelé.

A sověty zaměstnávají odborníky, kteří sledují život na západě, jeho tempo. Nepochybně vydávají posudek, že tam v přítomné době více panuje princip změny než princip stálosti, a že každá osobnost se v tomto bystrém toku rychle opotřebuje. Před několika lety uprcho z Ruska Stalinova dcera Světlana, zajisté významný svědek. Byla sensací po nějakou do-

T. G. M.

7. března uplyne 124 let od narození Tomáše G. Masaryka. V Československu, kterému dal vzniknout, nebude o tom oficiálně nikde ani zmínky. A s lety ubývá těch, kteří to datum nosí v paměti a srdci jako výročí svých nejdrazších. Už celé čtvrtstoletí se o Masarykovi v Československu mlčí. Nové generace, poúnorovou počínaje, vědí o něm to, co jim řekli rodiče a škola. Rodiče: že se mu říkalo prezident osvoboditel, protože naše národy osvobodil od rakouského jha; že vyšel z lidu, jeho otec byl panský kočár; že byl humanista a demokrat, že umřel krátce před válkou v pčezhnaném věku a celý národ ho oplakával; že je pochován v Lánech. Škola: že to byl zarytý nepřítel lidu. Ti z mladých, kteří viděli Masarykovy fotografie mohli konstatovat, že to byl ušlechtilé vypadající starý pán, který buď jezdil na štihlých koních nebo se procházel s čelem zastíněným kloboukem se širokou obrubou . . . Někteří po letech, když už to nebylo zakázáno, navštívili jeho hrob v Lánech a zarazila je prostota toho rovu. Vcelku nabyli k Tomáši G. Masarykovi pozitivní, i když dosti odtážitý vztah, jaký míváme k dávno zemřelému, nepoznanému pradědečkovi, o němž si rodina vypráví legendy.

Viděno ze svobodného zahraničí, z exilu, který věrně zachovává Masarykovu památku a slaví jeho výročí, zdálo by se, že je to žalostně nedostatečný vztah k muži, který žil a konal historicky teprve nedávno a jež se zasloužil o vznik samostatného československého státu. Jenomže v podmínkách nesvobody, každodenního zápasu o přežití je i letmá vzpomínka a nedostatečná vědomost určité pozitivum. Že z této zdánlivě chudícké základny může vyrůst upřímný zájem, dychtivý hlad po pravdě a faktech, dokázalo pražské jaro.

Dokázalo ostatně ještě něco víc: že masarykovské ideály, tíhnutí k demokracii, ke svobodě, k humanismu je i v těch hodně mladých československých generacích hluboce zakořeněno. Což je podstatnější oslava památky T. G. M. než sebelepší úvodníky a sebehluchnější manifestace.

bu. Dnes noviny se o ní zmiňují jen když se vdá nebo Kdybychom měli shrnout sovětské naděje, řekli bychom, že sověty doufají, že jednou

brzy, vznikne kolem Solženicyna problém: kam s ním? Zatím však známe jen několik prvních řádek z nové kapitoly Solženicynova života.

K uctění narozenin

TOMÁŠE G. MASARYKA

Waldes Kohinoor, Inc.

L. I. City, N. Y.

SLOVAK GYMNASTIC UNION

SOKOL

of the United States of America

THE FIRST SLOVAK SOKOL SOCIETY in the U. S. A.
OFFERS YOU:

- MANY FRATERNAL BENEFITS
- COMPLETE LIFE AND ENDOWMENT INSURANCE
- MORTGAGE PROTECTION INSURANCE
- SUMMER PHYSICAL FITNESS CAMPS
- RECREATIONAL ACTIVITIES IN OUR HALLS

DON'T WAIT — JOIN NOW!

WE ARE HERE WHEN NEEDED

276 Prospect Street, East Orange, N. J. 07017

(Area Code 201) 676-0280

ANDREW VENGLARCHIK, JR.
PresidentJOHN SOPOCI
Secretary

VZPOMÍNÁME BOJOVNÍKA ZA SVOBODU

TOMÁŠE G. MASARYKA

VEPP'S PHARMACY, Inc.

1444 FIRST AVENUE — NEW YORK

Tel. RH 4-8786

PŘÍJEMNÉ SVÁTKY VÁNOČNÍ

A ŠTASNÝ NOVÝ ROK

DŘEJEME VĚM SPORTOVČŮM

American-Czechoslovak Sport Club,
New York

PRVNÍ ODBOČKA ČESKOSL. NÁRODNÍ

RADY AMERICKÉ

na Long Islandě

vzpomíná 124. narozenin

T. G. MASARYKA,

jehož jméno je našim symbolem v boji
za plnou svobodu staré vlasti.

V UPOMÍNKU

NA PRESIDENTA OSVOBODITELE

TOMÁŠE G. MASARYKA

FRANK HOLEČEK

CZECHOSLOVAK RESTAURANT PRAHA

AMERICKÉ LISTY, československo-americký týdeník. — Vydává a tiskne Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861. — Nevyžádané rukopisy se nevracejí. — Veškerá tisková práva vyhrazena. — Roční předplatné švýcarských Fr. 50.00 nebo ekvivalent.

AMERICKÉ LISTY, Czechoslovak-American weekly. Published and printed by Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak Street, Perth Amboy, N. J. 08861. — Rights of republication of all materials herein are reserved. — Yearly subscription S. Fr. 50.00 or equivalent;

DOKUMENTY

Stalin a Hitler - pakt proti Evropě

Letos si svět připomene už pětácté výročí Stalinova paktu s Hitlerem v roce 1939, jenž bude asi stále zajímavou kapitolou nejen světových dějin, ale dějin mezinárodních vztahů vůbec. Protože však v případě SSSR nejde jen o jednu politickou velmoc, ale o celou řadu komunistických stran, lancujících podle pláskání Moskvy, je období sovětsko-nacistického spojení také názornou ilustrací toho, jak se tyto strany dostaly do paradoxní situace, kdy najednou vehementně popíraly, co dosud stejně vehementně deklarovaly, pro co "mobilisovaly masy" a čemu vyhlášovaly boj. Vrcholně tragikomickým dokladem jejich "nové strategie" je otázka, kterou v souvislosti s uzavřením paktu položil orgán židovských komunistů v New Yorku, zda totiž uzavření paktu je "dobré pro Židy" a jeho odpověď: "ano . . . je to vítězství Židů". Dokumenty o politice sovětů a mezinárodního komunistického hnutí vydal nyní J. W. Brügel (nakl. Europa Verlag) pod titulem Stalin a Hitler, pakt proti Evropě.

Ve sbírce je poprvé uveřejněn i doplňkový protokol, uzavřený mezi Ribbentropem a Molotovem při jejich setkání v Kremlu 23. srpna 1939, — tedy týden před německým útokem na Polsko, — o rozdělení východní Evropy mezi obě mocnosti a především o rozdělení Polska, jímž Hitler dostal "zelenou" k útoku. Dokument byl nalezen v aktech německého zahraničního úřadu a jeho strohý a věcný text je ostřesným dokladem cynismu Stalinovy a Hitlerovy zahraniční politiky:

"V případě teritoriálně-politických změn na územích, náležejících k polskému státu budou zájmové sféry Německa a SSSR tvořit řeky Něrétva, Visla a San. Otázka, zda existence samostatného polského státu bude v oboustranném zájmu, bude moci být definitivně ujasněna až v průběhu dalšího politického vývoje". Tedy — až podle výsledku války. Dále jsou řešeny otázky baltických států a Besarábie. Závěrečné ustanovení protokolu říká, že bude "oběma stranami považován za tajný".

"Bratrské komunistické strany" samosebou nevěděly pranic a přesto, že byly na nejnemožnější politické kotrmelce zvyklé, nepochopily skutečný smysl paktu ani poté, co byl zveřejněn. A tak dřív nežli oschl inkoust na dokumentech, volají němečtí komunisté: "Nyní, kdy Hitler na nejvyšší míru ohrožuje polský lid a jiné národy, voláme všechen německý národ do boje za udržení míru!" A stejně tak volá komunistická L'Humanité ve Francii: "Jestliže by se Hitler rozhodl pro čin, o němž uvažuje, budou francouzští komunisté, kteří nepřestali proklamovat, že mír je nedělitelný, stát v první řadě obránců nezávislosti národů — ohrožených demokracií a republikánské Francie!" Podobně znějí i "slavnostní proklamace" jiných stran ještě v posledních hodinách srpna 1939.

U jednoho dokumentu uděláme nyní malou obočku. V prvních hodinách útoku, v 7:30 prvního září, se generální štáb Luftwaffe obrátil na sovětský komisariát pro telegraf a telefon se žádostí, aby stanice Minsk okamžitě z "naléhavých navigačních

důvodů" hlásila v mezičasech svého programu volací značku tečka čárka a své jméno. Za několik hodin přišla z Moskvy odpověď — sovětská vláda souhlasí a mimoto vysílá Minsku prodloužila, (Minsk je hlavní město Běloruska, leží velmi blízko polských hranic). Tak němečtí letci, útočící na polská města, měli vhodný orientační bod . . .

V prvních hodinách i dnech po Hitlerově přepadení Polska ještě komunistické strany o velkém obratu komunistické strategie nic nevěděly. A tak britští komunisté žádají "okamžité svolání demokratických mocností včetně SSSR a USA, aby byla dojednána co nejužší spolupráce k dosažení vítězství ve válce proti fašismu."

PROZÍRAVÝ GOTTWALD
ZASAHUJE

Jedním z prvních, kdo se vymanili ze zajetí starých představ byl vůdce československých komunistů Klement Gottwald, t. č. v Moskvě. Už osmého září posílá svým soudcům do Prahy depeši: "Mezinárodní dělnická třída nemůže v žádném případě bránit fašistické Polsko. Podle toho musí být změněna dosavadní taktika. Komunistické strany musí všude rozhodně přejít do rozhodné protiofensivy proti zrádné politice sociální demokracie. Komunistické strany, zejména Francie, Anglie, Belgie a USA, které vystupují v rozporu s tímto stanoviskem, musí ihned korigovat svou politickou linii". KSČ doma poslouchá jako hodiny. Už desátého září vydává heslo: "Pryč s imperia-listickou válkou! At' žije přátelství národů!" Po ní provádějí obrat kom. strany USA, Norska, Belgie, a konečně Anglie a dalších zemí. Tvzení, že SSSR překročil polské hranice až na samém konci válečných operací někud poopravuje depeše — podle níž Molotov už 9. září v 15 hodin ujistil německého velvyslance v Moskvě, že "sovětská akce začne ještě v těchto dnech". (Rozuměj: akce ne na pomoc přepadenému Polsku, ale útočníkovi, nacistickému Německu). Obříže však působilo, jak to o důvodnit. Jak se Molotov svěřil německému velvyslanci, uvažoval o tom, že by

SSSR prohlásil, že rozklad Polska nutí SSSR, aby přišel "ohrožených Ukrajincům a Bělorusům na pomoc". To mu však překazil generál Brauchitsch uveřejněním prohlášení, že další vojenské operace na německé východní hranici již nejsou nutné. Ale nakonec to bylo jediné možné řešení a tak 17. září pokračuje Rudá armáda polskou hranicí pod heslem "ochrany životů a majetku obyvatel západní Ukrajiny a Běloruska". Stalin si jen vymínil změnu společného komunistického názoru, protože návrh Německa podle jeho názoru "podává podstatu s příliš velkou otevřeností".

VÁLEČNÁ SPOLUPRÁCE

Dvacátého září uzavírají pak nacistická a sovětská armáda protokol, podle kterého, "jestliže němečtí zástupci u vrchního velitelství Rudé armády budou žádat o pomoc ke zničení polských vojenských oddílů nebo band, poskytne jim velení Rudé armády potřebné síly". Za německé Oberkommando podepsal protokol generál Kossing a plukovník Aschenbrenner, za Rudou armádu lidový komisař obrany Voronov a armádní velitel Šaposhnikov.

Poprvé je ve sbírce obsažena také dosud zcela neznámá smlouva, která dohodu z 23. srpna 1939 daleko předčí: je totiž označena jako "Německo-sovětská smlouva o hranicích a přátelství". Vytyčují nové hranice mezi oběma státy a v závěru prohlašuje, že obě strany "považují tuto úpravu za pevný základ pro postupný rozvoj přátelských styků mezi oběma státy" a je podepsána Ribbentropem a Molotovem.

Den nato pak oba státy vydávají prohlášení, v němž vyzývají Anglii a Francii k uzavření míru s Německem s tím, že Anglie a Francie jsou odpovědné za pokračování války, přičemž v případě, že válka nadále potrvá, se vlády Německa a SSSR vzájemně poradí o potřebných opatřeních".

KOMUNISTICKÉ
STRANY OBRACEJÍ
NA ŠTYRÁKŮ

První se ohlašuje skupina francouzských komunistů (ÚV kom. strany Francie zřejmě nestačil tak rychle novou linií ztrávit), s tím, že "jistě poslouží zájmům naší země, jestliže tyto mírové návrhy budou prozkoumány, aby bylo dosaženo spravedlivého, věrohodného a trvalého míru". (Jak to připomíná Chamberlainovu a Daladierovu politiku z Mnichova, tentokrát ovšem po zkušenostech o "věrohodnosti" Hitlerových mírových úmyslů).

(Pokrač. příště)

PONĚKUD ZVLÁŠTNÍ ANKETA

A. Muller

Existence “samizdatem” vy-
dávaných ilegálních časopisů
v Československu se stala již
známá. Přinášejí příspěvky
všeho druhu, informace, glo-
sy aktuálních událostí-to vše
shrnuťo na několika strán-
kách v jednoduchém cyklo-
stylovaném vydání. Mnozi
čtenáři si je opisují či foto-
grafují. Dostáváme je, i když
ne zcela pravidelně, také my
v zahraničí. A s nimi i ce-
lou řadu dalších materiálů.
Mezi nimi se v poslední době
objevila také zvláštní anke-
ta.
Neliší se od normálních an-
ket tím, že kladé — jako
všude na světě — zajímavé
otázky; liší se však podstat-
ně tím, že ti, kteří na ně od-
povídají nemají tušení, že je-
jich odpověď bude zveřejně-
na, jsou tedy bezprostředně-
jší a liší se také tím, že odpo-
vědi neuvádějí jména dotá-
zaných, jen jejich stručnou
charakteristiku. Např.: odpo-
vidá právník, vyloučený v
roce 1969 z KSČ, 45 let stár

a žijící ve větším moravském
městě; nebo: lékař, vždy bez-
partijní, 32. let, Praha, atd.
“Jak myslíte, že budete žít v
příštích pěti letech?”
“Jak si představujete další
politický vývoj v Českoslo-
vensku?”
“Co myslíte, že bychom měli
dělat, abychom pozitivnímu
vývoji pomohli případně ho
urychlili?”
Citovat podrobněji odpovědi
dotazovaných, na to bychom
potřebovali mnoho stránek.
Pokusme se proto snad jen
shrnout a vybrat charakte-
ristické rysy v názorech na
jednotlivé otázky.
Co si tedy dotazovaní v Čes-
koslovensku myslí o své
vlastní osobní budoucnosti v
příštích pěti letech?
Základním tónem všech od-
povědí není kupodivu obá-
vaná resignace, spíš jen pře-
sun akcentů od veřejného na
osobní život, od aktuální po-
litiky na tzv. věčná témata,
zdůraznění soukromého ště-
stí, snaha zvýšit vlastní kon-
sumní úroveň, svůj soukro-
mý blahobyt tak, jak si ho —

různě — jednotlivci předsta-
vují. “Otázky osobního majet-
ku” říká již zmíněný morav-
ský právník “se dostaly na
prvořadé místo”. “Očekávám
ekonomický vzestup, ale dal-
ší duchovní úpadek”: tvrdí
jiný, tentokráte lékař. “Vřa-
dím se do proudu a budu se
starat více o svou rodinu, i
to má ve svém důsledku spo-
lečensko-politický smysl” ří-
ká vysokoškolská učitelka.
Bývalý redaktor z Ostravy
mini, že “jen programový
návrat k základním hodno-
tám, k sebepoznání, k víře, k
půdě” je řešením. Mnozí u-
poznávají na to, že se chtějí
soustředit na svou práci, ať
si to kdo chce vykládá jak
chce, oni že vidí cíl v sebe-
realisaci prostřednictvím po-
volání a ve zvýšeném výděl-
ku. Ti, kteří nemohou ovšem
své povolání vykonávat
jsou obvykle bezprostředněji
politickéjší a u mnohých za-
znívá mírný optimismus, co
se budoucnosti týče. “Nej-
později v polovině příštího
roku předpokládám návrat ke
své profesi, i když asi trochu
zadními vrátky a ne na mí-
sto, které jsem měl dříve”,
říká jeden z českých, dnes
manuelně pracujících, histo-
riků. Mladý pražský technik
to vyjadřuje takto: “pět let
je dlouhá doba, než aby se
prognózy nemohly mýlit. My-
slím si však, že nejhorší má-
me za sebou a že jako homo
economicus i jako homo po-
liticus budu žít asi trochu
lépe, než v pěti letech minu-
lých”.

Odpovědi na druhou otázku,
tedy jak se asi v příštích pěti
letech povede celé zemi jsou
poněkud jiné. Zaznívá v nich
silnější pesimismus, tázaní se
vyjadřují opatrněji, připou-
štějí, že předvídat není mož-
né a zdůrazňují — hlavně ti
starší mezi nimi, že vývoj se
sice může zlepšit, avšak tem-
po a dosahované změny mo-
hou těžko uspokojit ty, je-
jichž život se blíží stárnutí.
“Nemůže to zůstat, jak to je,
ale změny budou přicházet
jen pomalu a mnohého se ne-
dožiji, říká ještě ne šedesá-
tiletý strojívedce z Brna. Ve-
doucí lékárny tvrdí: “Celé je
to u nás tak zdemoralisová-
no, že se to bude jen těžko
vyvíjet k lepšímu”. “Neza-
pomínejte na postupující in-
tegraci státu do sovětského
hospodářského, vojenského

seskupení”, upozorňuje učitel
středního věku a dodává,
“všechny tyto vazby samo-
statný vývoj a náhlé změny
vylučují”. Téměř všichni z
dotazovaných nevěří na pří-
mé návraty k roku 1968 a
očekávají spíše jiné, nové
formy změn. Zvláště lidský
faktor bude podle nich odli-
šný. “Lidé se už nikdy ne-
budou tak jednoznačně an-
gažovat, i když k tomu bu-
dou třeba dobré důvody”,
tvrdí 35 let stará lékařka.
“Všechno bych si, než bych
znovu začal být politicky ak-
tivní, setsakramentsky roz-
myslel”, dodává jinými slovy
starší pražský dělník. S po-
stupnou liberalisací však po-
čítá přímo nebo nepřímo té-
měř každý z těch, kteří do-
stali tyto otázky.
(Pokračování přičte)

CLOSE QUARTERS

Cocktail lounge

81-09 Broadway, Elmhurst

Dušan Kolbašovský, majitel — Tel. HI 6-9476

V UPOMÍNKU

NA PRESIDENTA OSVOBODITELE

TOMÁŠE G. MASARYKA

H & S PORK STORE

JOSEF SUDA, majitel

35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA

Telefon AS 8-8468

NA POČEST 124. VÝROČÍ NAROZENIN PRVNÍHO PRESIDENTA
ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY TOMÁŠE G. MASARYKA

FOURTH FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF NEW YORK

1335 FIRST AVENUE, NEW YORK,

nebo 2636 CENTRAL PARK AVE.,

Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710

a 590 East 187 Street, Bronx New York 10458

Z příležitosti 124. narozenin

Prezidenta-Osloboditel'a

Tomáša G. Masaryka

SPOMINAME V HLBOKEJ ÚCTE JEHO VEEKÉHO ŽIVOTNÉHO A NA-
RODNÉHO DIELA A ÚSILIA ZA UPLATNENÍM DEMOKRATICKÝCH A
HUMANITNÝCH IDEALOV V SLOBODNOM A SPOLOČNOM ŠTATE ČE-
CHOV A SLOVÁKOV, ZA KTORÝ SA TIEŽ ZASLÚŽILO SLOVENSKÉ SO-
KOLSTVO V AMERIKE

Hlavný Úrad

SLOVENSKEJ TELOCVIČNEJ JEDNOTY SOKOL V USA

276 Prospect Street, East Orange, N. J.

DOMÁCÍ KURS BIBLE

Nabízíme vám zdarma a nezávazně písemný biblický
kurs o 24 úkolech.

Jméno

Ulice

Město

CZECH HOME BIBLE COURSE
1228 S. Euclid Avenue
Berwyn, Ill. 60402

PŘÍZRAK Z KOMET . . .

V noci 7. března 1973 objevil český emigrant, astronom Dr. Luboš Kohoutek na hamburské hvězdárně v Begendorfu obří kometu, jež má 25x větší jádro, než proslulá kometa Halleyova. Zajímavou úvahu na téma "komety a katastrofy" nám poslal čtenář, námořník nákladní lodi S/S Citrus Packer. Sepsal ji při plavbě své lodi po řece Mississippi z Baton Rouge do New Orleansu.

Ač se neví, jak komety vznikají, je známo, že přinášejí lidstvu neštěstí. Hojně příkladů najdeme v dějinách světa. Jasnovidci znají Kohoutkovu kometu pod jménem Armitgrha, která, když se poprvé ukázala světu, přinesla katastrofu ostrovu At-

lantida. Celá ostrovní civilizace zmizela ve vlnách Atlantického oceánu.

V Novém zákoně, v Matoušově evangeliu, ve druhé kapitole je záznam o kometě (podle některých vědců jde o Halleyovu), která jasně zazářila nad Betlehemem, kde se

právě narodil Kristus. V té době byly v Judei masakrováni chlapci, narození pod touto kometou do stáří dvou let, jak nařídil Herodes, který neušetřil ani vlastní dva syny.

Kometa z roku 55 po Kristu přinesla násilnou smrt Pontskému Pilátovi. Jiná, z roku 1881 přinesla násilnou smrt ruskému caru Alexandru II. a americkému prezidentovi John Garfieldovi. První podlehl pumovému atentátu — druhý byl zastřelen.

Největší pohromu přinesla lidstvu kometa v roce 1347. Mor tehdy vyhubil snad polovinu obyvatelstva zeměkoule.

Po dobu 17 měsíců byla viditelná kometa v letech 1811-12. Přinesla války napoleonské. Byla to zase Halleyova kometa, které se ovšem říká Napoleono. V roce 1821 byla nad ostrovem Sv. Heleny spatřena kometa, která pak byla viděna i ve Francii. Ráno poté našla britská stráž Napoleona na Sv. Heleně mrtvého.

Kometa Enckeova v roce 1848 otřásla Rakouskou monarchií. A ještě starověk: kometa, viděná v roce 79 po Kristu v jižní Evropě a severní Africe přinesla zkázu dvou římských měst: Pompeje a Herkulaneum byly zničeny výbuchem Vesuvu. V roce 1755 silné zemětřese-

ní zničilo 1. listopadu Lisabon. Předcházelo opět — spatření komety. Kometu ze 16. března 1906 následovalo zemětřesení a požár San Francisca.

Těch několik příkladů bylo vybráno namátkou. Chtějí jen upozornit, že, ať se nám to líbí či ne, komety nejsou k lidstvu přátelské . . .

Kvĕtoslav Svoboda

S P O R T

Poslední zápasy I. hokejové ligy:

Vítkovice-Jihlava 1:2, Brno-Litvínov 1:2, Plzeň-Kladno 2:2 — Budějovice-Bratislava 2:4, Chomutov-Pardubice 3:5 a Sparta Košice 1:5. Po 35. kole tedy vede bezpečně s 53 body Dukla Jihlava před Spartou se 48 body.

SPOLU S CELOU KRAJANSKOU VEŘEJNOSTÍ

VZPOMÍNÁME 124. NAROZENIN

T. G. MASARYKA

Charlotte G. Masaryk Society

NEW YORK, N. Y.

VZPOMÍNÁME 124. VÝROČÍ NAROZENIN PRESIDENTA-

OSVOBODITELE TOMÁŠE G. MASARYKA

Ruc Restaurant

JAROSLAV A NAĎA RUČOVÍ

312 EAST 72nd STREET, NEW YORK 21, N. Y.

SOKOL NEW YORK

VZDÁVÁ HOLD PAMÁTKE PRESIDENTA T. G. MASARYKA. 7. BŘEZEN,
VÝROČNÍ DEN JEHO NAROZENIN, ZŮSTANE NAVĎDY
V SRDCÍCH BRATRSTVA.

JAN BABINEC, starosta

V HLUBOKÉ ÚCTĚ A VDĚČNOSTI VZPOMÍNÁME

124. VÝROČÍ NAROZENÍ T. G. MASARYKA

OTTO F. KUCERA

JOHN KRTIL FUNERAL HOME; YORKVILLE FUNERAL SERVICE INC.

1297 First Avenue, New York, N. Y. 10021 Corner 70th St.
(212) 744-3084 or 744-7214

Tento československý pohřební ústav, který patří a je vedený rodinou Krtilovou, ponúka rodinám v ích smutnej hodinke nielen dokonalé služby osobné, ale aj služby rodinné, naol'ko obidvaja, Elaine F. Krtil aj John J. Krtil, sú licencovaní pohrební riaditelia. K vašim službám sú teda v našom pohrebnom ústave dvaja licencovaní pohrební riaditelia, a služby tohoto ústavu môžu byť použité tak po celom území Spojených štátov, ako aj v zámorí. Už 88 rokov slúži pohrebný ústav rodiny Krtilovej čo najlepšie obyvateľom newyorskej metropole.

ELAINE F. KRTIL, licencovaná pohrebná riaditeľka
JOHN J. KRTIL, licencovaný pohrebný riaditeľ a vedúci ústavu.
Založené roku 1885.

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.50% přinese 7.90%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na čtyři roky

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplátíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připlatíme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$20,000.00 vládní pojišťovnou Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně.

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021
aneb
2636 CENTRAL PARK AVE.,
Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710
and
590 EAST 187 STREET
Bronx, New York 10458

H & S PORK STORE

(PŘEDTÍM B. HRDINA)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecínky salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tlačenka a jiné masové výrobky. — Nezapomeňte ochutnat naše znamenité domácí uzené, jakož i vařené šunky. Chutné jaterničky a jelítka každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené. Výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a vaškeré druhy drůbeže.

JOSEF SUDA, majitel

35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8468

S ČÍM SOUHLASÍME . . .

(Dokončení z 1 strany)

kračovali po jižní Americe s granáty v zubech.

Ale Brežněvovo prohlášení nebylo prostě jakési ekvilibristiky. Brežněv mluvil o nedávných výsledcích politiky uvolnění. Jsou tři, řekl. Prvním je dohoda se Spojenými státy o omezení strategických zbraní. Právem se toho mohl Brežněv dovolávat: dohoda potvrzuje sovětskou strategickou převahu. Potom mluvil o "urovnání" války ve Vietnamu. Přeloženo do srozumitelné řeči to znamená: odchod Spojených států z Vietnamu. Válka ve Vietnamu pokračuje, ztráty jsou stále vysoké a poslední zprávy oznamují, že severní Vietnamci obsazují území, za které američtí vojáci bojovali a umírali, aby je udrželi pro Jižní Vietnam.

A konečně se Brežněv zmínil o "dohodě na Středním Východě". Ovšemže nebyla žádná dohoda na Středním Východě. Byla útočná válka na Středním Východě, poháněná Sovětským svazem, potom nukleární poplach, naftový boj, kot, zvýšení ceny ropy, které zmařilo všechno, co se Západ v posledních dvou desetiletích snažil dělat pro méně vyvinuté země, a atomizovalo Atlantické společenství. Jako výsledek politiky uvolnění to není špatné. Brežněv mohl říci Castrovi: Proč bys to nezkusil i ty?

W. F. Buckley
v "New York Post"

KOMUNISTÉ POD POSTELI — A PROČ?

Hodně se dnes mluví o "rudých" a o "komunistech" v Anglii, ale přestože organizace zaměstnavatelů razila ve zvláštní brožurce heslo "Rudí pod postelí", nejsou problémy, o které jde při dnešní stavce v dolech zajisté jen dílem Kremlu. Pravda je, že se Velká Británie, značně vysílená druhou světovou válkou, nikdy plně hospodářsky nezotavila. Poslední dva roky byly charakterizovány třemi smrtelnými chorobami: divokou inflací, zcela nečekanou naftovou krizí, která zatlačila vývoj zpět k chřadnoucím dolům, a potom rozhodnutím horníků považovat právě tuto dobu za nejvhodnější pro stávkou za lepší mzdy a pracovní podmínky.

V zásadě nelze horníkům vyčítat, že se snaží zlepšit své postavení. Patří k nejhůře placeným dělníkům v dolech v západní Evropě. Stále ještě nemají takové výhody, jaké jejich americkým kolegům před více než jednou generací vydobyl John L. Lewis. (To se týká placené práce, započítání času na převlékání, mytí a podobně.)

V odborových organizacích je pozice horníků velice nevýhodná. Počet pracovníků v dolech se v Anglii neustále zmenšoval (klesl asi na třetinu předválečného stavu), protože uhlí postupně ustupovalo naftě. Zároveň přišly všechny odborové organizace o velké dřívější vůdce, jako byl Ernie Bevin, který bojoval za odbory a zároveň postavil komunisty mimo zákon. Nová

nálada politického uvolnění mezi Východem a Západem, snála s komunistův věřejší stigma a ulehčila jejich pronikání do klíčových odborářských pozic — ačkoli komunistům jako takový zůstává nepatrnou menšinou.

Soudí se, že v důsledku toho dvě z dvanácti největších odborových organizací (v dopravě a ve strojírenství) jsou ovládnuty "krajně levicovými" idejemi, pět dalších se považuje za "levicové". A proč ne? Tradicionalističtí vůdcové nesplnili očekávání. Mnohé pracovní předpisy a statuty pocházejí z konce 19. století. Byl tu prostor, do kterého mohli vniknout militantní funkcionáři.

Přesto získali komunisté ve volbách v roce 1970 jen 38.431 hlasů, což představuje 0,1 procenta voličů. Do parlamentu byl komunista naposledy zvolen v roce 1945. Potíž je v tom, že někteří jejich horlivější vůdcové nyní naznačují, že chtějí svůj druh marxismu vnést Labouristické straně, podvracet armádu, bude-li nasazena v průmyslových sporách, a celkově prohlubovat "současnou krizi kapitalismu".

Komunistům nejde o to, aby britským dělníkům vymohli spravedlivý podíl na hmotných statcích; kritizují vývoj na Západě, ale nikdy si nestěžují na nedostatek svobody na Východě; a zcela zjevně jednájí podle sovětského tlaku a chlubit se, jak jsou s to rozkolísat Labouristickou stranu (což jistě není pravda). Ale to všechno potvrzuje, že "rudí" lezou do postele, pod kterou dosud byli schováni.

Výsledek je, že někteří z nejaktivnějších, nejarogantnějších a nejdokladnějších hornických funkcionářů se zcela pochopitelně protlačili do mocenského vakua, které zanechala dřívější generace odborářských vůdců.

C. L. Sulzberger
v "New York Times"

ROZPAČITÝ KONGRES

Členové Kongresu musejí řešit kruté dilema, vlastně několik dilemat a jsou v úzkých. Vrátili se do Washingtonu s protikladnými vzkazy od svých voličů. Většina Američanů si myslí, že se prezident tak či jinak provinil ve watergateském skandálu; byli by rádi, kdyby odešel z funkce. Ale nechtějí, aby byl obžalován. Jsou k smrti unaveni Watergate a chtějí, aby Kongres rychle jednal v otázce obžaloby. Tento pocit se shrnuje do jakéhosi nového politického klišé: "Obžalujte ho, nebo ho nechte na pokoji". Ale lidé si také přejí, aby otázka obžaloby byla projednána spravedlivě a rozvážně.

Mnozí členové Kongresu, kteří se pokoušeli dát smysl těmto protikladným podnětům, došli k děsivému závěru: že lidé chtějí, aby Kongres udělal, co považuje za nejlepší. Většina členů Kongresu se toho mandátu bojí jako moru. Klade příliš velkou odpovědnost na jejich bedra — nutí je, aby předstihovali ve-

DOMÁCÍ TISKOVÁ STRAŠIDLA . . .

Sdělovacími prostředky v totalitním státě obcházejí pravidelně dvě strašidla: oslavy různých výročí a kampaně pro něco nebo proti něčemu. Každá taková příležitost vzbudí v tisku, v rozhlasu a v televizi hektickou činnost, protože je ostře sledována nadřízenými orgány, které podle výsledků hodnotí schopnosti jak vedoucích činitelů, tak redaktorů a případných externích pisatelů. Nikoho přitom neomlouvá — že se stejná příležitost v poměrně krátkých — ročních — obdobích slaví už po iksté a že se tedy dají sotva vymyslet nějaké převratné závěry nebo najít překvapivé souvislosti. Ostatně to není ani záměr těchto oslav. Výročí v zemích onoho mocensko-politického tábora, který si říká socialistický, jsou součástí obřadného rituálu, jemuž je přisouzena v celkové koncepci propagandy významná, zastírací role. Má především vytvořit příslušný počet model (od slova: modla), potřebných pro zanicené nebo konjunkturální přívržence totalitního režimu jako předmetů vzývání a zaklínání. Má — dále — vyvolat domněnku, že násilně ustavený režim pokračuje v těch či oněch místních tradicích, které se ovšem velmi přesně a přísně vybírají nejvyšším diktatorním orgánem a mohou se podle potřeby měnit. A onen rituál má zároveň vyprovokovat při sestavování pseudoteoretické základny, z níž se pak rozvíjejí neméně pseudovědecká bádání nejrůznějšího směru.

První strašidlo jen trochu myslícího socialistického novináře tedy zní: výročí. V československém případě je například předem zcela jasné, že přibližně tři měsíce jsou v průběhu každého roku zasvěceny znovu a znovu opakovaným kampaním k týmě příležitostem. První v pořadí je takzvaný "vítězný únor". Šikovný šéfredaktor začne se sháněním materiálu k této věčně trvajícím akci hned po Novém roce — sotva dozní ohlasy pravidelného presidentova novoročního projevu. Tehdy totiž ještě nejsou autoři, kteří přicházejí v úvahu (také vždy znovu a znovu), obsazeni a protože je termín poměrně daleko povolnější slíbí, že tedy opět dají něco dohromady. Stávalo se druhdy — čím se rozumí dobu před šesti až deseti lety — že se v n které

redakci nepohodlné duše vzbouřily a žádaly, aby se neoslavilo, když se stejně slaví jen formálně, což vedení podniky odmítlo, neboť vědělo, že s tím "nahore" neprojde. Byla řeč o prvním "oslavovacím" měsíci. Podobné scény se v Praze, v Bratislavě i v krajích odehrávají pak v květnu, kdy se nahromadilo hned několik památných dnů, při čemž je nutno za ten hlavní pokládat den, kdy je třeba — opět znovu a znovu — vyslovovat nehynoucí vděk velkému bratru, jenž "přišel včas jak vojska z legendárních kronik", aby chom citovali básníka, který se (na rozdíl od své dobré minulosti) proslavil právě nemístným množstvím příležitostných ód. A aby to velkému bratru nepřišlo líto, že je vzýván jen jednou ročně, opakuje se jeho zaklínání — se slovníkem jen mírně proměněným — zase v listopadu, kdy se — jak známo: paradoxně — slaví říjnová revoluce. Jestliže se nějakému zahrádkářskému časopisu — který se v místních polygrafických poměrech vyrábí neuvěřitelně dlouho, podařilo některé z těchto výročí — jak se říká — "prošvihnout", byl ohcán na střese. A neměl-li redaktor v nadřízených orgánech dostatečně výkonné hasiče, mohl to odnést vyházením. Neboť — žurnalisto, pomni! — památného dne vzpomenouti musíš, byť třeba jen křížovkou.

Druhým typem propagandistických akcí bývají přesvědčovací kampaně. Dnešní východně-totalitní propaganda tu může navazovat na bohaté tradice předchozích diktatur, pro něž byla tato forma hlučné a rozsáhlé agitace vždycky příznačná. Její zásadou je vyslovit pro příslušnou příležitost stručné heslo (třeba že: lid, říše a vůdce jsou jedno — nebo: s někým r'kam na věčné časy) a pak pověřit další instituce — oddělení propagandy či už samotné redakce — aby ono heslo náležitě rozpracovaly. A to podle různých témat a pro různé obecnost. Ovšem hlavní směrnice zní: kampaně musí běžet denodenně a s náležitým humbukem — protože slovo tisíckrát řečené zapadne aspoň do některé mysli či ji aspoň vůči jedu (protože proti čemu jinému by se útočilo?) trochu otupí. Tady jsme nakousli další podtéma. Některé kampaně se vedou pro něco a jiné proti něčemu. Ty "pro něco" mívají obvykle mírnější charakter, i když si na hlučnosti s těmi druhými mnohdy nezdají. Ale nejhlozoznější přece jen zůstávají kampaně proti něčemu, neboť — podivným chodem jazykových dějin, které tu možná obrážejí cosi podivného v historii lidstva — existuje daleko víc a barvitějších pojmů, jimiž lze leccos odsoudit a zavrhnout, než těch, jimiž se

chválí. Ani tady daleko do historie chodit netřeba. Z tábora, kde vládnou komunističtí byrokraté, se dunivě spílání tomu či onomu ozývá téměř bez přestávky. Vzpomeňme jen příkladů nejotřesnějších. Například oně zlobné řady rezolucí a dopisů, kterou se — v době vrcholícího stalinismu — schvalovaly justiční vraždy, spáchané na nekomunistech i na lidech z vlastních řad; a připomeňme si, jak tehdy vedoucí kruhy stály především o to, aby se v tomto špinavém patoku namečili i příslušníci inteligence, především spisovatelé, jak se tak skutečně stalo a jak později oni autoři svých sebezahanbujících slov lítali. A nebo si připomeňme rok 1969, kdy se — po počátečním klopýtání — nebot' nebylo dost těch, kteří by se po předchozích zkušenostech byli ochotni ručně zapřodati — znovu rozeběhla mašinérie odsuzujícího znakování. Tehdy, a vlastně až po dnes, se v tomto sboru neobjevilo příliš mnoho takových hlasů, na které režim čeká; to jest osobností, na něž by se bylo možno odvolávat a dávat je za příklad lidu, jenž rovněž setrvává ve zklamání, občas i vzdorném mlčení. Ovšem nepřítomnost významnějších lidí si stranicko-státní propaganda vynahrazuje ztřeštěním slovníku, což bývá ovšem zcela pravidelně pouze výraz skrytých obav, nejistoty. Nejživější příklad má každý na očích, či v uších: proč by bylo zapotřebí pořád znovu a hlučněji napadat nositele Nobelovy literární ceny, jestliže vydal — jak propaganda tvrdí — knihu plnou lži a pomluv? Kdyby se lidé, o jejichž zemi (nepřímě lze říci v množném čísle — země) tu jde, každodenně na vlastní oči přesvědčovali, že nežijí pod diktátem shora a že minulé násilí bylo definitivně odstraněno a nevrátí se, proč by jim pak bylo třeba všemi dostupnými prostředky vyvracet tvrzení opačné?

Oč hlučnější jsou nadávky — adresované kritikovi režimu, o to větší podezření padá na jejich původce, že chtějí zakrýt skutečný stav věcí a svůj hněv nad odhalením pravdy. A to platí jak o profesionálních výrobcích pamfletů, kteří — zůstanou-li na svých místech — zítra pomluví stejné svržené pána, tak o lidech, kteří už při zacházení s lidskou řečí pokračují dále a někdy ve svém životě osvědčili své intelektuální schopnosti. Neboť probíhající kampaně už opět dospěla do stádia, kdy jsou k peru povolávání spisovatelé, aby — tu formou dopisu, tu publicistické stati — dodali úředním odsudkům v očích nepříteli vzrušené veřejnosti váhy a věrohodnosti. Je to smutné, že se opět najdou povahy, které se propůjčí k vědomé lži.

"Time", New York

BOUŘE NA OBZORU?

Vzájemná sovětsko-čínská ne-láska může vést ke skutečné válce, usuzuje skupina britských vojenských odborníků. Podívejme se, co říkají ve své zprávě, nedávno uveřejněné k Londýně. Jistě stačí jen úryvky: Během celého uplynulého roku konaly se na obou stranách obrovské vojenské přípravy. V současné době je na sovětské straně rozmístěno šedesát sovětských a mongolských divízií v plné bojové pohotovosti. Na čínské straně stojí připraveno stočtyřicet divízií. Nesmírné množství vojenského materiálu všeho druhu, od munice, přes pohonné látky až po potraviny byly nahromaděny na obou stranách. Sovětské divize, zejména ty na mandžuských a mongolských úsecích hranice jsou rozmístěny v rozvinutých pozicích, naznačujících útočné úmysly. Vzhledem k tomu, že naprosto všude jinde po celém Sovětském svazu byly vojenské posádky na úkor posílení sov. čin. pohraničí značně sníženy, vnučuje se myšlenka, že to s bojováním tentokrát sověti myslí vážně. Mezi zahraničními vojenskými odborníky vzrůstá přesvědčení — že budou-li splněny jisté vnitro-politické podmínky v Sovětském svazu, existuje velmi silná možnost, že sověti by zaútočili na Čínskou lidovou republiku někdy během letošního léta...

Od roku 1960 do poloviny roku 1973 Čínská lidová republika zdvojnásobila svoje vojenské síly na hranicích se Sovětským svazem, SSSR na téchže hranicích svoje síly ztrojnásobil. Změna pozice sovětských branných sil na sovětsko-čínských hranicích z obranné na útočnou nastala v souvislosti s odesláním taktických zbraní — raket středního dopadu pro pohyblivé nukleární hlavice — na východní frontu. V téže době se

Čína: Rusové zbrojí a žebrají

Hlavní list čínské komunistické strany, Žen Min'ž Pao obvinil Sovětský svaz, že urychleně zbrojí, v důsledku čehož je jeho hospodářství "v hrozné situaci". Proto prý musí Sověty žebrať "zde i tam a všude". Někdejší vůdce KSSS Nikita Chruščov se začal ucházet o půjčky na západě, ale neschal víc než asi 570 milionů dolarů, napsal pekinský list a dodal, že Leonid Brežněv šel ještě dál po cestě, kterou nastoupil Chruščov, a že je daleko ctižádostivější než byl jeho předchůdce. Čínský článek píše: "Brežněvova klika natahuje ruce na všechny strany, aby mohla provádět svůj program zběsilého zbrojení a válečných příprav, s výsledkem, že sovětské hospodářství je dnes ve stavu stále se zostřujících rozporů".

maršál Tolubko, známý odborník na nukleární válku, stal velitelem dálnévýchodní oblasti. Zároveň bylo zřízeno nové vojenské velitelství pro Střední Ásii.

Na obou stranách čínsko-sovětských hranic probíhají neustále velmi výrazné manévry a cvičení. Vojáci jsou udržováni v trvalé bojové pohotovosti. Budují se pevnosti. Sovětská armáda je rozložena na čínské hranici v obrovské délce tři a půl tisíce mil, od Alma Aty na západě, přes Krasnojarsk, Irkutsk až k Chabarovsku na sovětském Dálném východě. Každé z těchto čtyř měst je operační základnou. Pátou je Ulan Bator na jih od Irkutska, hlavní město Mongolské lidové republiky.

Do velké rodiny svrchovaných států vstoupil nový člen, ostrov Grenada v Malých Antilách v nejvýchodnějším cípu Karibského moře. Ostrované "setřásli dvě stě let staré koloniální jho" s plným požehnáním britské koruny, která v posledních letech tuto dříve autonomní oblast britského společenství národů připravovala na samostatnost.

Grenada — ostrov muškátů má tolik obyvatel jako pražský Žižkov s okolím — přesně: 110 tisíc. Ale s vyhlášením nezávislosti to v této převážně černošské rodině neklapalo, protože politický vůdce ostrova, dřívější ministerský předseda Eric Gairy chce prý z Grenady udělat policejní stát. Je vlastně na nejlepší cestě: už před samo-

statností vládlo na ostrově napětí, a když vypukly státně organizované pětidenní slavnosti, chyběl na nich nejen zástupce britské královny Richard, vévoda z Gloucesteru, nýbrž i všichni představitelé sousedních států oblasti Karibského moře.

"Strýc Eric" — jak se Gairymu říká — drží otěže vlády už třiatdvacet let. Podobně jako kdysi "papá Doc" Gairy věří na zaklínání duchů; má svou okultní bezpečnostní policii v počtu pětiset mužů. Několik hodin před vztyčením červeno-zeleno-zlaté vlajky Grenady zatkl tyto orgány oposičního vůdce Maurice Bishopa, zajistily u něho zbraně a dokonce i plán presidentského paláce. K čemu kdo chová takový plán? Bishop je představi-

lem politické levice, která se zve "Hnutí nového klenotu". Ve hnutí levice jsou obchodníci stejně jako dělníci a hlavně studenti — ona tragicky smutná a i odjinud dobře známá skupina černošských absolventů amerických a britských universit, kteří se najednou vrátí domů do magie kouzelníků a obětování kohoutů.

Tiskové kanceláře hlásí, že na Grenadě je dnes 40 procent nezaměstnaných, státní pokladna prázdná a situace překerná. Dokonce tak nejinou. Nový svrchovaný stát stá, že už koncem ledna americké ministerstvo zahraničí varovalo lodní společnosti pro okružní cesty Karibským mořem, aby se ostrovnímu klenotu vyhýbaly.

Pavel Berka

Večery pod lampou s českou knihou

Čtenářský hlad po dobré české knize trvá. Doma i v cizině. Kdežto doma současná literatura stagnuje, a starší kvalitní věci se vydávat nesmějí, my v emigraci máme v tom ohledu větší štěstí. Také Universum Sokol Publications patří k vydavatelstvím, které jsou sto zájmu čtenářů o dobrou českou knihu vyhovět. Zde je seznam a stručný popis knih, vydaných doposud naším nakladatelstvím:

DEMOKRATICKÝ MANIFEST —

Ferdinand Peroutka. Vyznání víry v demokracii, svobodu a právo na národní sebeurčení. Mužný boj s ideologií komunismu, jehož slabiny jsou zde odhalovány nejpopovanejším mistrem pera. Kniha skutečně hodná tradice českého humanismu.

POČÍTADLO —

Petr Den. Sběrka esejí, zkoumajících vztahy mezi náboženstvím, politikou a matematikou, jež se zároveň snaží dát novou náplň pojmu "demokracie", aby revoluce davů a nových národů, měnící podobu našeho století, nebyla revolucí nihilismu, prostě moci a smrti, nýbrž revolucí míru a života.

VE VLÁDĚ DRUHÉ REPUBLIKY —

dr. L. K. Feierabend. Paměti muže, který spoluřídil osudy národa a státu v tragické pomnichovské době. (Rozebráno).

VE VLÁDĚ PROTEKTORÁTU —

dr. L. K. Feierabend. Pokračování pamětí člena české protektorátní vlády z doby po 15. březnu 1939, obsahujících množství zajímavých a významných detailů o tehdejších událostech.

Z VLÁDY DOMA — DO VLÁDY V EXILU —

dr. L. K. Feierabend. Autor zde líčí svůj dobrodružný útek z Protektorátu přes Maďarsko, Jugoslávii a Francii do Londýna a popisuje zajímavým způsobem poměry v tehdejší exilové vládě presidenta Beneše.

ANTONÍN ŠVEHLA —

textová a fotografická monografie, vydaná ke stoletému výročí narozenin tohoto politika, který spoluzakládal, budoval a řídil mladý československý stát. Neoprádatelná publikace zejména pro mladé emigranty, kteří o Antonínu Švehlovi doma buď neslyšeli vůbec, anebo jenom nepravdy.

KAŽDÁ Z TĚCHTO KNIH PŘEDSTAVUJE TVORBU NAŠICH PŘEDNÍCH SPISOVATELŮ A BÁSNÍKŮ, ŽIJÍCÍCH MIMO SVOU VLAST. ZAKOUPENÍ NĚKTERÉ Z NICH OBOHATÍ JISTĚ VAŠI KNIHOVNU

ÚHLEM NA OBLOHU —

Miroslav Rašín. Sběrka cestopisných črt, zejména z Jižní Ameriky, politických i intimních úvah již zemřelého autora, je moderním protestem proti odlidštění a zmechanizování světa.

BEZNADEJE A NADĚJE —

Karel Valehrach. Krajan, pismák líčí svůj těžký, avšak zkušenostmi bohatý život, v němž křížem — kráčem procestoval všech pět světadílů, s očima otevřenými a se srdcem, které rozumí lidské bídě.

OD A DO Z —

veselé abecední fantazirování-slovy a kresbami — populárního komika Járy Kouta.

VERŠE ZE ZÁSUVKY A VERŠE ZAPOMENUTÉ —

Josef Martínek. Česko-americký novinář a básník tu ve čtyřech částech podává silné básnické obrazy několika svých životních údobí.

HOLOUBEK, KTERÝ SE NA VŠECHNO PTAL —

Josef Martínek. Půvabná dětská knížka veršů s lahodnou češtinou a podivuhodnou fantazií.

SONGS OF THE DESERT —

Josef Martínek. Sběrka anglických básní, které byly otištěny ve více než 40-ti amerických a kanadských časopisech. Autora zde inspirovala zejména velká americká poušť na jihozápadě USA.

LEDY SE HNULY —

V. N. Duben. Kniha nutná pro každého, kdo chce vědět, kdy a jak začaly drobné sopečné výbuchy, které pak, po několika letech, vedly k Pražskému jaru.

THIS AND THAT —

E. J. Popera. Kdo zná české verše tohoto básníka, jistě sáhne se zvědavostí po jeho první sbírce básní anglických.

O B J E D N Á V Á M :

Demokratický manifest — Ferdinand Peroutka	\$4.00
Počítadlo — Petr Den	2.50
Ve vládě protektorátu — dr. L. K. Feierabend	3.00
Z vlády doma — do vlády v exilu — dr. L. K. Feierabend	3.00
Ledy se hnuly — V. N. Duben	3.00
Antonín Švehla	3.00

Úhlem na oblohu — Miroslav Rašín	2.50
Beznaděje a naděje — Karel Valehrach	2.50
Od A do Z — Jára Kohout	1.50
Verše ze zásuvky a verše zapomenuté — Josef Martínek	2.00
Holoubek, který se na všechno ptal — Josef Martínek	1.00
Songs of the Desert — Josef Martínek	3.00
This and that — E. J. Popera	2.00
Půlnoční pacient — Egon Hostovský	3.00